

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції

**“ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНІЙ
ПРОСТІР”**

21-22 травня 2009 року

Тернопіль
ТДМУ
“Укрмедкнига”
2009

УДК 614.253.52(07.07)

Відповідальний за випуск: проф. Мисула І.Р.

Проблеми інтеграції української медичної освіти у світовий освітній простір/ Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції. – Тернопіль : ТДМУ, 2009. – 314 с.

Ембріологія, даючи великий фактичний матеріал для розуміння розвитку людського організму, тісно пов'язана з поняттями вроджених вад органів та систем, а також тератологією, що, в свою чергу, знаходить свій зв'язок з фармакологією та фармакотерапією [2].

Підсумовуючи вище наведене, важко недооцінити значення даних фундаментальних дисциплін для підготовки лікарів до повноцінної клінічної практики, що враховується у медичному освітньому процесі всього світу.

І в перспективі вдосконалення української системи освіти відповідно до європейських вимог інтеграції варто враховувати, що, історично, саме вітчизняна вища медична освіта на світовому рівні славиться своєю потужною теоретичною базою, особливо з фундаментальних дисциплін перших курсів.

Література

1. Гистология. Ю. И. Афанасьев, Н. А. Юрина, Е. Ф. Котовский и др. - 5-е изд., перераб. и доп. - М.: Медицина, 2002. - 744 с.
2. Денисова О. Ф. Преподавание гистологии и формирование патогенетического мышления у студентов-медиков младших курсов // Ученые записки УлГУ. Серия: Биология. - 2006. - Выпуск 1(10). - С. 7.
3. Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року: Наказ МОН №612 від 13. 07. 2007
4. Gunther Eysenbach. Medicine and Medical Education in Europe: The Eurodoctor. Stuttgart - New York: Thieme. - 1998. - 576 p.
5. Medical education in Europe: a report to the Carnegie foundation for the advancement of teaching. Abraham Flexner, Henry Smith Pritchett. // Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching. - 5th avenue, New York City - 1912. - 357 p.

УДК 616. 1/4: 378. 147

Нерянов Ю. М., Беленічев І. Ф., Компанієць В. М., Павлов С. В.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРАХ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ НА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНУ СИСТЕМУ

Запорізький державний медичний університет

Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП) веде до покращення показників успішності студентів та зменшення пропусків занять без поважних причин. Самостійна робота студентів (СРС), обсяги якої збільшились, є однією з найбільш ефективних форм навчання. Важливим елементом виконання самостійної роботи є навчально-методичне забезпечення, використання новітніх технологій та системний контроль за якістю її перебігу.

Ключові слова: кредитно-модульна система, самостійна робота студентів.

Внедрение кредитно-модульной системы организации учебного процесса (КМСОУП) приводит к улучшению показателей успеваемости студентов и уменьшению пропусков занятий без уважительной причины. Самостоятельная работа студентов (СРС), объемы которой увеличились, является одной из наиболее эффективных форм обучения. Важным элементом выполнения самостоятельной работы является учебно-методическое обеспечение, использование новейших технологий и системный контроль за качеством ее хода.

Ключевые слова: кредитно-модульная система, самостоятельная работа студентов.

Introduction of the credit-module system of organization of educational process (KMSONP) results in the improvement of indexes of progress of students and diminishing of admissions of employments without good reasons. Independent work of students (SRS), the volumes of which were increased, is one of the most effective forms of studies. The important element of implementation of independent work is the Methodical study material which provides, use of the newest technologies and system control for quality of its motion.

Key words: credit-module system of organization of education, independent work of students.

Вступ. Найбільш важливим механізмом підвищення успішності студентів, особливо під час переходу навчання на КМСОНП, є якісна організація самостійної роботи студентів, як під час практичних, семінарських і лабораторних занять, так і при підготовці до них. Самостійна робота студентів належить до активних методів навчання, розкриває індивідуальність студента, активізує творчий підхід в оволодінні знаннями, формує самостійність в процесі навчання. Тому безперечною умовою процесу підвищення успішності студентів є удосконалення організації самостійної роботи.

Основна частина. Аналіз успішності студентів медичного факультету ЗДМУ за підсумками останніх семестрів I-III курсів за останні роки, за такими показниками, як абсолютна, якісна успішність, середній бал і структура оцінок, продемонстрував деякі зміни в порівнянні з періодом сесійно - екзаменаційного навчання.

Впровадження нових технологій в навчальний процес і перехід на кредитно-модульну систему привело до деякого підвищення успішності на перших трьох курсах медичного факультету. І це дає основу для подальшого впровадження в педагогічний процес кафедр нових навчальних технологій і методів контролю знань студентів. Детальний аналіз успішності по курсах і кафедрах показав, що на кафедрах, де повноцінно впроваджена кредитно-модульна система, намітилася стійка тенденція до "розшарування" студентів, а саме, поступове зменшення студентів, що отримували змішані оцінки. При цьому відбувається рекрутування з цієї групи студентів, які одержують тільки відмінні або відмінні і добрі оцінки. Аналіз успішності виявив і інші закономірності. Так, на кафедрах факультету, де особливо акцентується увага на організації самостійної роботи студентів, де проводиться систематичний контроль за цим видом навчання, успішність помітно підвищилася.

Керівництво самостійною роботою на цих кафедрах здійснюється, насамперед, забезпеченням студентів методичними розробками для позааудиторної роботи з усіх тем, що вивчаються. На Web-сайтах кафедр розміщені методичні розробки, тести для самоконтролю, лекції. Кожна методична розробка включає базовий рівень знань і навичок, програму самопідго-

товки, кінцевий рівень знань, ситуаційні завдання, еталонні відповіді, пояснення правильної відповіді. Ситуаційні завдання підвищують інтерес до навчання, їх рішення вимагає достатньо якісної теоретичної підготовки, вимагають працювати з додатковою навчально-методичною літературою. Контроль засвоєння матеріалу за даними методичних рекомендацій проводиться на практичних заняттях і під час модульного контролю.

Важливим моментом підвищення якості самостійної роботи є використання навчально-контролюючих програм, які відпрацьовуються у 22 комп'ютерних класах університету в позааудиторний час. Систематичний контроль рівня самостійної роботи формує у студентів такі якості, як здібність до самоконтролю та самодисципліни та набуття знань і, зрештою, визначає резерви для підвищення успішності.

Певну роль і інтенсифікуючий вплив на загальну мотивацію оволодіння знаннями з предмета, що вивчається, є робота в студентському науковому гуртку. Аналіз успішності по кафедрах показує, що, беручи участь в роботі гуртка, студент може самостійно працювати, більш глибоко вивчити окремі проблеми навчальної дисципліни. Проведення дослідницької роботи вимагає глибокого знання наукової літератури, набуваються навички в проведенні експерименту, виконанні електрофізіологічних, біохімічних, гістологічних, гісто-імуно-хімічних досліджень, що не тільки підвищує знання і уміння студента, але і підвищує його самооцінку. Особливої пошани серед кафедр, що працюють в умовах КМСОНП, заслуговує робота наукових гуртків кафедр біофізики, анатомії людини, патологічної фізіології, де студенти плідно працюють над науковими проблемами, підвищуючи свій інтелектуальний рівень.

Висновок. Самостійна робота студентів є формою активного навчання і науково-практичного пізнання, формує у студентів самодисципліну, навички дослідницької діяльності, здібність до самоосвіти, науково-дослідної роботи і, в кінцевому результаті, відіграє важливу роль в підвищенні успішності. Урізноманітнення форм самостійної роботи з застосуванням новітніх технологій та систематичним контролем за її перебігом є дійовими факторами підвищення якості підготовки студентів.

Література

1. Волосовець О. Л. Забезпечення якості вищої медичної освіти - нагальна вимога часу. Матеріали наради проректорів з навч. роботи ВМ(Ф)НЗ ІV рівня акредитації МОЗ України. - К.: НМУ ім. О. О. Богомольця, 2007. - С. 9-15.
2. Медична освіта в Україні. Ю. В. Поляченко, В. І. Передерій, О. П. Волосовець, В. Ф. Москаленко - К.: Книга плюс, 2005. -383 с.
3. Хаврина О. П., Фарташук Н. В. Організація самостійної роботи студентів в умовах Болонської угоди // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. - Тернопіль: ТДМУ, 2007. - С. 208-209.

УДК 378. 661. 146. 001. 76: 005

Нерянов Ю. М., Компанієць В. М.

ПЛЮСИ ЧИ НЕДОЛКИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ?

Запорізький державний медичний університет

У статті проведено аналіз показників успішності студентів, які навчаються за КМСОНП та традиційною системою. Навчання за КМСОНП потребує певного періоду адаптації до нових умов засвоєння навчального матеріалу. Значно зменшилась кількість студентів, які навчаються відмінно.

В статтю проведено аналіз показателів успеваемости студентов, которые учатся за КМСОУП и традиционной системой. Учеба за КМСОНП нуждается в определенном периоде адаптации к новым условиям усвоения учебного материала. Значительно уменьшилось количество студентов, которые учатся отлично.

The analysis of indexes of progress of students which study for CMSOEP and traditional system is conducted. Studies for CMSOEP need certain period of adaptation to the new terms of mastering of educational material. The amount of students which study fine diminished considerably.

Ключові слова: успішність навчання, КМСОНП, показники успішності.

Ключевые слова: успеваемость обучения, КМСОУП, показатели успеваемости.

Key words: progress of teaching, CMSOEP (credit-module system of organization of educational process), indexes of progress.

Оцінювання - це один із завершальних етапів навчальної діяльності студента та визначення успішності навчання. Процедура та методика оцінювання суттєво впливають на остаточні результати, на можливість аналізу і статистичну достовірність оцінок. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають включати контроль теоретичної та практичної підготовки. При оцінюванні засвоєння дисципліни в цілому необхідно надавати перевагу стандартизованим методам: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, наближених до реальних.

За змістом необхідно оцінювати рівень сформованої вмін та навичок, що визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці та відображені навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни.

Одним з положень КМСОНП є відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, оскільки здійснюється контроль засвоєння студентом кожного модуля навчальної дисципліни, а також застосування шкали оцінювання ECTS, яка є

<i>Костенко В. О., Костенко А. Г., Міщенко А. В., Глебова Л. Ю., Денисенко С. В., Луценко Б. О., Назаренко С. М., Савельєва О. В., Щиров О. В.</i>	
ПРОБЛЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ПАТОФІЗІОЛОГІЇ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ	95
<i>Котляренко Л. Т., Бігуняк Т. В., Рибіцька Л. Н., Недошитко Х. Ю., Привроцька І. Б., Тусик О. Т., Коваль О. С.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ	97
<i>Кравцова Ю. О.</i>	
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ	98
<i>Кресюн В. Й., Бажора Ю. І., Гончарук С. Ф.</i>	
ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИТЕРІЇВ ЗАГАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ КМСОНП.....	100
<i>Кучеренко Л. І., Портна О. О., Моряк З. Б., Морозова О. О., Розульченко Г. К.</i>	
ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ ЗГІДНО З ВИМОГАМИ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	101
<i>Макар Б. Г., Кривецький В. В.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ.....	101
<i>Мардашко О. О., Степанов Г. Ф., Сторчило О. В., Кузьміна А. В.</i>	
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ ОДЕСЬКОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	102
<i>Марценюк В. П., Кравець Н. О., Климук Н. Я., Меленчук І. Б., Дем'янова Т. М.</i>	
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ	103
<i>Мельник Н. О., Прокура К. В.</i>	
ІНТЕГРАЦІЯ “ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ, ЕМБРІОЛОГІЇ” З ІНШИМИ КЛІНІЧНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ НА СТАРШИХ КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ	103
<i>Нерянов Ю. М., Беленічев І. Ф., Компанієць В. М., Павлов С. В.</i>	
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРАХ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ НА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНУ СИСТЕМУ	105
<i>Нерянов Ю. М., Компанієць В. М.</i>	
ПЛЮСИ ЧИ НЕДОЛІКИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ?	106
<i>Орел Ю. М., Боднар Я. Я., Андрійчук О. В., Волошин О. В., Головата Т. К., Дацко Т. В., Сельський П. Р., Фурдела М. Я.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИВЧЕННІ ПАТОМОРФОЛОГІЇ В АСПЕКТІ АДАПТАЦІЇ ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	107
<i>Пашко К. О., Кацуба М. О., Кондратюк В. А., Крицька Г. А., Козак Д. В., Лотоцька О. В., Сопель О. М., Смачило О. М., Зятковська О. Я., Флекей Н. В.</i>	
РОЗВИТОК СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ.....	108
<i>Пашко К. О., Кацуба М. О., Максимова В. В.</i>	
ПРО СТВОРЕННЯ СПІЛЬНОЇ БАЗИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВСІХ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ.....	109
<i>Ю. Ф. Педанов, А. І. Гоженко, Р. Ф. Макулькін</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМ ВИКЛАДАННЯ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ ЯК ПІДГОТОВКА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ НА ТЕОРЕТИЧНИХ КАФЕДРАХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ІІІ-ІІІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ	111
<i>Перцев Д. П., Дмитрієнко К. В.</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТУ «ШКОЛА МОЛОДОГО ВИКЛАДАЧА» ЯК СПОСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ	112
<i>Пішак В. П., Черновська Н. В., Захарчук О. І., Степанчук В. В.</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ	114